

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát
Křížová 22, 603 00 Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Čj. ČŠIB-468/24-B
Sp. zn. ČŠIB-S-112/24-B**

Název	Střední škola, základní škola a mateřská škola pro zdravotně znevýhodněné, Brno, Kamenomlýnská 2
Sídlo	Kamenomlýnská 2, 603 00 Brno
E-mail	sekretariat@sss-ou.cz
IČO	65 353 650
Identifikátor	600 025 047
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Soňa Šestáková
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místa inspekční činnosti	Kamenomlýnská 123/1a, Brno Kamenomlýnská 124/2, Brno
Inspekční činnost na místě	27. 2. 2024 – 1. 3. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Střední škola, základní škola a mateřská škola pro zdravotně znevýhodněné, Brno, Kamenomlýnská 2 (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“), základní školy (dále „ZŠ“), základní školy speciální (dále „ZŠS“), střední školy (dále „SŠ“), školní družiny, školního klubu, internátu, školní jídelny, školní jídelny-výdejny a speciálně pedagogického centra (dále „SPC“). SŠ poskytuje vzdělávání v denní formě ve třech oborech vzdělání zakončených maturitní zkouškou, a to 63-41-M/02 Obchodní akademie, 69-41-L/02 Masér sportovní a rekondiční, 75-41-M/01 Sociální činnost a ve třech oborech vzdělávání zakončených závěrečnou zkouškou, a to 66-51-E/01 Prodavačské práce, 69-53-H/01 Rekondiční a sportovní masér a 75-41-E/01 Pečovatelské služby.

Škola je zřízená podle §16 odst. 9 školského zákona a zajišťuje v MŠ, ZŠ, ZŠS a SŠ (obory zakončené závěrečnou zkouškou) vzdělávání dětem a žákům s mentálním, tělesným, zrakovým a sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami a autismem. V SŠ (obory zakončené maturitní zkouškou) zajišťuje vzdělávání žáků s tělesným, zrakovým a sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami a autismem.

SPC poskytuje poradenské služby dětem, žákům a studentům se zrakovým postižením a vícečetným postižením v kombinaci se zrakovou vadou (dále „klienti“), zákonným zástupcům klientů a školám nejen v Jihomoravském kraji.

V době inspekční poskytovala MŠ ve čtyřech třídách předškolní vzdělávání 25 dětem. Z celkového počtu přijatých dětí plnilo 19 povinné předškolní vzdělávání, z nich 10 mělo odloženou povinnou školní docházku. V ZŠ se ve 20 třídách vzdělávalo 141 žáků a v ZŠS v devíti třídách 48 žáků. SŠ poskytovala v 18 třídách vzdělávání v oborech ukončených maturitní zkouškou celkem 90 žáků a 58 žáků v oborech zakončených závěrečnou zkouškou. Pravidelné zájmové vzdělávání zabezpečuje školní družina pro žáky ZŠ a ZŠS od prvního do pátého ročníku v šesti odděleních a školní klub pro žáky šestého až devátého ročníku v osmi odděleních, ve kterých bylo v době inspekční činnosti zařazeno celkem 140 účastníků zájmového vzdělávání. Škola zajišťuje ubytovací služby pro 35 žáků školy ve školním internátu.

Školní jídelna se zapojuje do činností školy, nabízí nutričně vyvážený jídelníček. Projekt Ovoce a zelenina do škol vytváří u žáků školy vhodné stravovací návyky a podporuje zdravý životní styl.

Vzdělávání všech žáků je realizováno ve dvou budovách školy, část praktického vyučování žáků SŠ probíhá na pracovištích smluvních partnerů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí na vedoucím pracovním místě od roku 2018. Při řízení školy vychází z dlouhodobé koncepce, stanovené cíle dále vhodně rozpracovala na školní roky. Při tvorbě koncepčních záměrů vycházela jednak z analýzy výsledků realizace předchozí koncepce, dále z pravidelné evaluační, kontrolní a hospitační činnosti a zejména z poznatků a podnětů užšího vedení školy a dalších pedagogů. Díky tomuto přístupu je zajištěno, že všichni zaměstnanci přijímají koncepci za vlastní a aktivně se podílejí na její realizaci. Hlavní vizí spojující všechny koncepční záměry je snaha

o otevřenosť školy, a to nejen směrem ke všem účastníkům vzdělávání, ale i k odborné veřejnosti. To se ředitelce daří naplňovat především díky otevřené komunikaci se zákonnými zástupci a pedagogickými a odbornými pracovníky a četnou spoluprací s mnoha subjekty. Dalším pilířem koncepce je zvyšování kvality vzdělávání ve všech činnostech školy, k čemuž přispívá častá účast pedagogických a odborných pracovníků na dalším vzdělávání, což se nadále pozitivně projevovalo v hospitované výuce. Plánování a vyhodnocování činnosti školy je systematické, promyšlené a vede ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání ve všech součástech školy. Ředitelce se podařilo vytvořit efektivní způsob řízení školy. Kompetence k řízení jednotlivých částí školy rovnoměrně a účelně rozdělila mezi svých pět zástupců. Tímto krokem rozšířila od poslední inspekční činnosti užší vedení školy o dva zástupce. Vedoucí pracovníci jsou prostřednictvím porad a sdíleného informačního systému informováni o všech podstatných záležitostech. Ředitelka v řízení školy upřednostňuje participativní a kooperující přístup, což se projevuje v otevřené komunikaci nejen mezi členy vedení školy, ale i v rámci celého pedagogického sboru. Průběhem vzdělávání a jeho výsledky se vedení školy detailněji zabývá na jednáních pedagogické rady, které se konají pro každou činnost školy zvlášť. S ohledem na specifiku vzdělávání v jednotlivých částech školy se tento způsob jeví jako účelný. Jako další článek řízení a zároveň metodické podpory ředitelka ustanovila ve všech součástech školy předmětové komise. Zde pedagogičtí pracovníci vedle organizačních záležitostí sdílejí i poznatky z dalšího vzdělávání a zabývají se volbou vhodných metod a forem práce. Na jednáních pedagogické rady a v předmětových komisiach se pedagogové celkově méně systematicky věnovali práci s výsledky vzdělávání a jejich srovnávání. Jako významná metodická podpora se osvědčuje pravidelná součinnost pedagogů s odbornými pracovníky SPC, díky čemuž dokážou ve vzdělávání lépe a efektivněji uplatňovat jednotlivá podpůrná opatření uvedená v doporučeních vydaných SPC pro konkrétní děti a žáky.

Ředitelka plánuje hospitační a kontrolní činnost vždy s ohledem na závěry z předchozího školního roku. Na každý školní rok stanoví cíl hospitační činnosti a na základě konkrétních zjištění a jejich vyhodnocení pak plánuje i další vzdělávání pedagogických pracovníků. V současné době je toto vzdělávání zaměřeno např. na efektivní využití podpůrných opatření zejména ve výuce u zrakově postižených dětí a žáků. Všichni zaměstnanci mají dále možnost volit si další vzdělávání na základě svých preferencí, zájmů a potřeb, které vycházejí z jejich osobního plánu rozvoje a případných nedostatků identifikovaných v průběhu hospitační činnosti. Jisté rezervy v kontrolní činnosti byly shledány ve SŠ a ve SPC, což se projevilo nedostatky v povinné dokumentaci a ve SŠ také v nastavení organizace průběhu vzdělávání a poskytování podpůrných opatření. Některé z těchto nedostatků byly v průběhu inspekční činnosti na místě odstraněny.

Ředitelka se pečlivě zabývá personálními podmínkami vzdělávání. Dbá na kvalifikovanost a odbornost jednotlivých pedagogických pracovníků. Jejich případná chybějící kvalifikace nebo odborná způsobilost neměla žádný negativní dopad na vzdělávání, a to zejména z důvodu účelné metodické podpory. Vedení školy také vytváří těmto pedagogům odpovídající podmínky pro získání požadovaného vzdělání nebo jeho doplnění. Vhodně zvolený způsob vedení školy se promítá i do vztahů a spolupráce mezi jednotlivými pedagogy. Běžné je každodenní sdílení potřebných informací o dětech a žácích, spolupráce při řešení aktuálně vzniklých situacích a hledání optimální vzdělávací cesty pro jednotlivé děti a žáky. Díky vzájemným hospitacím si také poskytují metodickou podporu. Příkladná je i spolupráce a vzájemná podpora mezi jednotlivými učiteli a asistenty pedagoga, kdy v mnoha situacích docházelo k promyšlenému střídání rolí. Systematická podpora je také poskytována začínajícím učitelům prostřednictvím uvádějícího učitele, kteří společně postupují podle funkčního adaptačního plánu. Začínající učitelé hojně využívají

i vzájemných náslechů ve výuce u zkušenějších pedagogů. Díky tomuto nastavení se nové učitele daří do vzdělávacího procesu dobře adaptovat.

Školní poradenské služby zajišťuje na velmi dobré úrovni tým složený ze tří výchovných poradkyň, dvou metodiků prevence a školní psycholožky. Pro lepší informovanost a podchycení případných rizik ve všech součástech školy spolupracují s metodiky prevence další pedagogičtí pracovníci cíleně pověření některými dílčími úkoly v oblasti primární prevence. Takto nastavený systém preventivních aktivit odpovídá potřebám školy, je zajišťován pro všechny stupně vzdělávání. Projevy rizikového chování žáků jsou pracovníky školního poradenského pracoviště (dále „ŠPP“) důsledně řešeny a k jejich minimalizaci jsou přijímána účinná opatření. Pedagogičtí pracovníci zařazují do průběhu vzdělávání preventivní aktivity, metodici prevence pro žáky organizují preventivní programy vedené odborníky nebo je sami vytvářejí, a to zejména na základě aktuálních potřeb školy. Ve spolupráci se školní psycholožkou, která realizuje konzultační a poradenskou činnost žákům, jejich zákonním zástupcům a pedagogickým pracovníkům školy, pracují na zkvalitňování klimatu tříd, včetně aklimatizace nově příchozích žáků do kolektivu. Další stěžejní činností školní psycholožky jsou krizové intervence s žáky. Na základě školou nastavených pravidel vyučující ve spolupráci s pracovníky ŠPP zpracovávají, v případě potřeby krizové plány. V případě, že se u některého z žáků projeví znaky školní neúspěšnosti, je mu pod vedením pracovníků ŠPP zpracován podpůrný plán a při závažnějších obtížích plán pedagogické podpory, který je průběžně vyhodnocován. Tato opatření vychází z dobré znalosti individuálních potřeb žáka a jeho sociálního zázemí a jsou nastavována ve vztahu k jeho aktuálním schopnostem a dovednostem. Škola se doposud nevěnovala cílenému vyhledávání nadaných či mimořádně nadaných žáků. Žákům, kteří projevují známky nadání nebo mají o danou oblast zájem, je poskytnuta podpora formou diferenciaci učiva, rozšířením učiva daného předmětu, ve středním vzdělávání je umožněný přestup z učebního oboru do oboru maturitního. Výchovní poradci převážně zajišťují žákům školy realizaci podpůrných opatření dle doporučení školských poradenských zařízení. Zajišťují rovněž oblast kariérního poradenství, kromě standardních činností organizují besedy pro zákonné zástupce žáků.

Škole se v posledním období daří naplňovat i vizi otevřené školy jako centra pro metodickou podporu a vzdělávání žáků se zdravotním postižením. Škola je zapojena do sítě Center metodické podpory zřizované Jihomoravským krajem, čímž zajišťuje metodickou podporu běžným školám, ve kterých jsou vzdělávání žáci se zrakovým postižením. Dále pak vytvořila vlastní Centrum metodické podpory, prostřednictvím něhož organizuje vzdělávací kurzy pro odbornou veřejnost týkající se vzdělávání těchto žáků a dále žáků s poruchami učení. Podílí se také na tvorbě metodických a učebních materiálů pro žáky se zrakovým postižením ve spolupráci s řadou odborných a vzdělávacích institucí. Zapojuje se do spolupráce na mezinárodní úrovni, např. spolupracuje s výzkumnou dánskou poradenskou organizací na tvorbě sdílené knihovny Sensus Library, kterou využívají všechna SPC pro zrakově postižené v České republice, žáci a studenti se zrakovým postižením či jinými speciálními vzdělávacími potřebami. SPC školy je hlavním administrátorem a zodpovídá za kvalitu nahraných dokumentů (knih apod.) na národní úrovni. Další formou mezinárodní spolupráce bylo zapojení v součinnosti s mnoha evropskými školami do projektu nazvaném TaTaBooks Project Partner – „Mluvící dotyková kniha“. Škola má statut fakultní školy, studentům Masarykovy univerzity v Brně a Univerzity Palackého v Olomouci zajišťuje odbornou praxi v oboru speciální pedagogika. Nově byla navázána spolupráce se ZŠ a MŠ logopedickou, Brno. V rámci ZŠ dochází k vzájemné výměně učitelů ve výuce a ve SPC spolupráci odborných pracovníků, čímž získávají nové znalosti a zkušenosti nejen žáci, ale i pedagogové. Žáci SŠ jsou zapojeni do tzv. tranzitního programu (Agapo, Rytmus),

jehož cílem je usnadnit jim přechod ze školy do zaměstnání. Jde o nácvík pracovních dovedností na pracovišti reálného zaměstnavatele. Zapojení žáků do tohoto programu přispívá k rozvoji jejich klíčových i odborných kompetencí.

Realizace koncepčních záměrů se projevuje také v promyšleně navazované spolupráci s vnějšími partnery a ostatními školami. Od minulé inspekční činnosti došlo v této oblasti k pozitivnímu posunu. Ředitelka cíleně zapojuje školu do četných projektů a aktivit firem a společnosti, které zajíšťují služby nebo poskytují kompenzační pomůcky pro zdravotně postižené. Díky tomu škola získává a udržuje potřebné materiální vybavení pro výuku a rehabilitaci žáků. Materiální i prostorové podmínky školy jsou na velmi dobré úrovni. V posledním období ve škole došlo k významným investicím např. zbudování přístavby, ve které se nacházejí třídy ZŠS, nové prostory školní družiny a školního klubu a k rekonstrukci SPC. Díky těmto investicím byla zajistěna i bezbariérovost školy. Všechny třídy MŠ působí esteticky podnětně, jsou dostatečně vybaveny hračkami, stavebnicemi, pomůckami k rozvoji jemné i hrubé motoriky a vhodnými kníhami. Vybavení tříd MŠ hudebními nástroji, cvičebním náčiním a audiovizuální technikou dotváří příznivé podmínky. K rozvoji pohybových dovedností slouží dětem i tělocvična. K naplňování cílů vzdělávání je využívána zahrada s herními a relaxačními prvky či tematické vycházky do blízkého okolí. Třídy ZŠS jsou prostorově dostatečné a jejich technické vybavení odpovídá potřebám jednotlivých žáků. Každá třída je vybavena velkým množstvím učebních pomůcek včetně digitálních technologií. Pro výuku a rehabilitační činnosti je využíváno i dalších prostor školy, mezi které patří logopedická místnost, tělocvičny, motorická herna a místnost pro individuální cvičení s vanou pro perličkové koupele. Další využívaný prostor školy je místnost pro zrakovou stimulaci se zařízením Tobii PC eye a multisenzorické prostředí samostatné místnosti snoezelen. Ta je mimo standardního vybavení pro podporu relaxace, zklidnění a různých druhů terapií (světelná, muzikoterapie, aromaterapie) vybavena také interaktivním zařízením pro zrakovou stimulaci – tzv. MagicBox. Tuto místnost pro relaxaci a stimulaci využívají také děti MŠ. Třídy ZŠ a SŠ včetně odborných učeben jsou vybaveny standardně a odpovídají vzdělávacím potřebám žáků. Ubytovaní žáci ZŠ a SŠ mají k dispozici zázemí ve dvoulůžkových pokojích, které jsou účelně vybavené a mají vlastní hygienické zařízení. K činnosti školní družiny a školního klubu jsou využity herny v nové přístavbě, čímž se významně zlepšily podmínky pro zájmové vzdělávání. Herny jsou velmi dobře vybaveny pro relaxační, odpočinkovou i řízenou činnost účastníků zájmového vzdělávání. Mohou rovněž využívat vybavení ostatních prostor školy. Odborní pracovníci SPC mají vytvořené pro práci s klienty a pro zpracovávání požadovaných výstupů velmi dobré materiální podmínky. Klienti mají k dispozici vhodně vybavenou čekárnu. SPC má zaveden elektronický evidenční systém, který umožňuje všem pracovníkům nahlížet do spisové dokumentace klientů. Pro spisovou dokumentaci je zajistěno kvalitní bezpečné úložiště. Pro intenzivní spolupráci se školami využívá SPC služební automobil.

Na vysoké úrovni lze hodnotit elektronický bezpečnostní systém školy, díky kterému je zajištěn zabezpečený pohyb dětí, žáků a zaměstnanců, ale i návštěv po objektu. Tím je vytvořeno bezpečné prostředí pro všechny účastníky vzdělávacího procesu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem všech sledovaných hodin byl patrný vstřícný a empatický přístup všech pedagogických pracovníků, kteří respektovali individuální vzdělávací potřeby dětí a žáků a jejich aktuální stav. Inspirující byla také součinnost učitelů s asistenty pedagoga, jejich flexibilita a jednotný pedagogický styl, jenž vytvářel předpoklady pro bezpečné učební prostředí.

Plánování vzdělávací nabídky v MŠ v jednotlivých třídách bylo systematické, učitelky pracovaly se vzdělávacími cíli i s očekávanými výstupy a děti vhodnými způsoby motivovaly k aktivnímu zapojení do činnosti. Vzdělávací program školy byl vhodně obohacován o pestrý výběr rozšiřujících aktivit, např. muzikoterapii či canisterapii. Dětem byly přiměřenou formou prezentovány nové poznatky, bylo využito prožitkové a sociální učení, herní aktivity, hudební činnosti, smyslová cvičení. Manipulační činnosti vhodnou formou směrovaly k procvičení základních předmatematických či předčtenářských znalostí a dovedností. Speciálně pedagogické přístupy vypovídaly o velmi dobré úrovni poskytované odborné péče. Spontánní činnosti si děti volily podle svého zájmu, prostřednictvím námětových her získávaly zkušenosti v oblasti vzájemných vztahů a kooperativních dovedností. Učitelky rozvíjely u dětí smysl pro rytmus, využívaly hudební prostředky k podpoře řečových dovedností. Uplatňováním pozitivního hodnocení učitelky přirozeně posilovaly sebevědomí dětí. Konkrétní, popisnou zpětnou vazbu jím však poskytovaly méně. Během hospitační činnosti byly také zaznamenány velmi vhodné vzdělávací strategie, kdy učitelky i asistentky pedagoga správně zaměřily vzdělávání na vzájemné poznávání a posilování sociálních dovedností dětí, vytvářely příležitosti k jejich zapojení do kolektivu. Organizace stravování dětí zohledňovala jejich individuální potřeby, včetně dodržování pitného režimu. Učitelky posilovaly kulturní i společenské návyky a dovednosti dětí. Průběh pobytu venku motivačně navazoval na předchozí aktivity a umožňoval dětem dostatek přirozeného pohybu. Odpolední odpočinek zohledňoval individuální potřebu jednotlivců, dětem s menší potřebou spánku byly nabízeny relaxační aktivity.

V úvodu hospitovaných hodin v ZŠS vyučující záměrně zařadili různá rytmická cvičení, básničky či říkanky, což mělo pozitivní vliv na motivaci žáků. Spolupráce pedagogů ve všech třídách byla na výborné úrovni. Věnovali se střídavě podle potřeby bud' individuálně jednotlivým žákům nebo skupině žáků, často si velmi vhodně vyměňovali role, dbali na dodržování pravidel a rozvoj sebeobsluhy. Ve většině hodin využívali velké množství pomůcek pro podporu názornosti a zapojení maxima smyslů, přičemž řadu z nich si učitelé iniciativně vyrábí sami. Pedagogové při výuce účinně diferencovali obsah učiva a činnosti dle individuálních vzdělávacích potřeb žáků, promyšleně střídali činnosti a zařazovali relaxační i pohybové chvilky. V hospitovaných hodinách bylo zaznamenáno jen v malé míře využití digitálních technologií vyučujícími i žáky, kteří tak neměli možnost dostatečně rozvíjet digitální kompetence. Efektivitu vzdělávání žáků zvyšovala okamžitá zpětná vazba o jejich aktuálních výkonech nebo projevech chování a vhodně využívaná pochvala.

Ve sledovaných hodinách v ZŠ vyučující žáky motivovali k aktivnímu zapojení do nabízených činností. Zájem žáků o probírané učivo byl učiteli také podpořen zadáváním diferencovaných úkolů s ohledem na aktuální schopnosti a potřeby žáků. V některých hodinách učitelé žákům vhodně střídali pracovní místa a činnosti tak, aby co nejdéle udrželi jejich pozornost. Pedagogům se dařilo do probíraného učiva zařazovat mezi předmětové vztahy a aktivity zaměřené na praktické využití osvojeného učiva. Vzdělávání žáků bylo založeno především na frontální výuce, která byla vhodně doplněna samostatnou prací, v menší míře také prací ve dvojicích a ve skupinách. Dobře promyšlené aktivity umožňující spolupracovat byly pro žáky velmi přínosné, a to zejména v oblasti rozvoje komunikačních dovedností, vzájemného respektu, pouze ojediněle se ale učili volit co nejvhodnější strategii při plnění zadaného úkolu. Naproti tomu v hodinách, které byly vedeny pouze frontálním způsobem, žáci neměli dostatek příležitostí vzájemně komunikovat, a tak nebyly v dostatečné míře rozvíjeny jejich vyjadřovací schopnosti. Učitelé se také méně zaměřovali na práci s informacemi, jejich získávání z různých informačních zdrojů, ověřování jejich pravdivosti. Kvůli tomu nebylo podněcováno kritické myšlení žáků. V hodinách anglického

jazyka žáci účinně rozvíjeli své vyjadřovací schopnosti a komunikaci v cizím jazyce. Vyučující a žáci spolu komunikovali výhradně anglicky, což přirozeně podporovalo rozvoj jejich komunikativních dovedností v cizím jazyce. Výuka byla podpořena vhodnými učebními pomůckami a výukovými materiály. Učitelé využívali k prezentaci učiva a k jeho procvičování interaktivní tabuli. Ve výuce byly promyšleně užity odpovídající kompenzační pomůcky s ohledem na specifické vzdělávací potřeby žáků (digitální lupa, texty v Braillo vě písmu, Pichtův psací stroj, speciální žákovský nábytek apod.). Žáci byli učiteli vedeni k osvojování si schopnosti uplatňovat sebehodnocení, často však docházelo k jeho formální realizaci, neboť bylo zaměřeno na dojmy z výuky, ojediněle na schopnost pojmenovat přenos výuky a to, zda byl cíl hodiny naplněn. Formativní hodnocení se vyučujícím, až na výjimku nedařilo uplatňovat. Písemnostem žáků učitelé převážně věnují dostatečnou pozornost, poskytuji žákům prostřednictvím nich zpětnou vazbu, ne vždy je ale vedou k efektivní práci s chybou.

Ve sledovaných teoretických hodinách středního odborného vzdělávání byla ve většině případů použita frontální forma výuky vedená metodou výkladu. Digitální technologie nebo práci z různými informačními zdroji učitelé využili pouze ojediněle. Přítomná digitální technika byla využita pouze k prezentaci názorných obrázků nebo zadání příkladů k procvičování. V průběhu výuky byla v menší míře zaznamenána diferenciace vzdělávacího obsahu zadáváním úloh odlišné kognitivní náročnosti, učitelé pouze respektovali odlišné tempo žáků. Poskytování stručné zpětné vazby učiteli probíhalo převážně v průběhu celé hodiny, k cílenému vzájemnému hodnocení a sebehodnocení byli žáci vedeni pouze výjimečně. Efektivní závěrečné shrnutí obsahu výuky a hodnocení práce žáků ve většině hodin chybělo. Ve všech sledovaných hodinách odborného výcviku byli žáci aktivně zapojeni do výuky, prováděli praktické činnosti pod vedením vyučujících, kteří je trpělivě vedli odbornou výukou a korigovali správnost prováděných činností. Žáci tak upevňovali a zdokonalovali své dovednosti a vědomosti, rozvíjeli spolupráci a komunikativní kompetence a řešili problémové úkoly. Ve výuce byla zařazena účelně práce se vzdělávacím cílem, žáci byli vedeni k vzájemnému hodnocení v průběhu provádění praktických činností, k sebehodnocení i společnému shrnutí probíraného tématu v závěru hodiny. Úspěch zažívali i žáci, kterým se méně dařilo, sebevědomí všech žáků bylo pozitivně posilováno vyučujícími.

V průběhu inspekční činnosti byly hospitovány také předměty speciální péče a různé druhy terapií např. zraková terapie, arteterapie, muzikoterapie, výuka prostorové orientace a samostatného pohybu atd. Vyučující v nich uplatňovali individuální přístup k dětem a žákům, využití moderních přístupů ve vzdělávání (Feuersteinova metoda) a zejména je podporovali v rozvoji jejich sociálních, komunikativních a pracovních kompetencí.

Průběh vzdělávání ve školní družině, školním klubu a internátě navazoval na vzdělávání v ZŠ, ZSS a SŠ, kdy dále rozvíjel klíčové kompetence všech účastníků zájmového vzdělávání. Vychovatelé přistupovali k žákům s respektem a zájmem o jejich osobnostní rozvoj, nabízeli čas na odpočinek, relaxaci i možnost přípravy na vyučování. Priority deklarované ve školních vzdělávacích programech byly patrné v praktickém uplatňování průběhu zájmového vzdělání – vedení k samostatnosti, k osvojování si základů hodnot naší společnosti, budování mezilidských vztahů a vhodné řešení konfliktů. Každodenní široká nabídka sportovních, výtvarných či všeobecných kroužků organizovaná vychovatelem je velice atraktivní a vyhledávaná jak žáky, tak jejich zákonyními zástupci, což napomáhá rozvoji učící se komunity, ve které se každý žák cítí být přijímán a podporován v rozvoji svého potenciálu, v posilování sociálních a komunikačních kompetencí. Žáci jsou tak vedeni k aktivnímu trávení volného času, což napomáhá budování sounáležitosti celé školy a také prevenci sociálně patologických jevů.

Odborní pracovníci SPC vedou podrobný záznam o průběhu poskytované služby při každé návštěvě všech klientů. Psycholog i speciální pedagogové používají škálu vhodně volených standardizovaných diagnostických nástrojů, metod a postupů, které odpovídají účelu požadované poradenské služby. Na základě získaných údajů stanovují optimální podpůrná opatření. Největší podíl poradenských služeb představuje psychologická a speciálně pedagogická diagnostika, včetně vypracování zpráv a doporučení z těchto vyšetření. Žádosti o poskytnutí poradenských služeb jsou přijímány elektronickou i telefonickou formou. Přehledně vedený spis každého klienta v listinné i elektronické formě umožňuje všem pracovníkům operativně nahlédnout do jejich dokumentace. Odborní pracovníci vycházejí při stanovování podpůrných opatření z individuálních potřeb klienta, ze závěrů použitých diagnostických nástrojů, pozorování, zpráv i konzultací se zákonnými zástupci, školami a dalšími odborníky. Účinnost podpůrných opatření se zpravidla ověřuje prostřednictvím dotazníků nebo metodickou návštěvou přímo na školách. Volené postupy vedou k následnému objektivnímu stanovení míry podpůrného opatření.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogická diagnostika v MŠ je založena na pečlivém pozorování dětí a na znalosti jejich vývojových zvláštností. Učitelky komplexně vyhodnocují pokroky jednotlivých dětí a na základě zjištěných skutečností vytvářejí další pedagogické cíle. Vyučující při vypracování plánu rozvoje dětí zohledňují doporučení školských poradenských zařízení. Závěry jsou pravidelně projednávány a dále efektivně využívány v rámci dalšího pedagogického působení. Systém je ucelený, umožňuje soustavné sledování rozvoje osobnosti každého dítěte a individualizaci jeho vzdělávání. Děti jsou podle svých individuálních možností aktivní, komunikační, zapojují se do činností, dodržují pravidla společného soužití, umějí vyjádřit své potřeby a pocity. Vzdělávací výsledky odpovídají možnostem a schopnostem dětí vzhledem k jejich věku a typu znevýhodnění. S ohledem na závažnost postižení většina z nich dokázala uplatnit návyky vhodného společenského chování i dodržovat hygienická pravidla. Na dobré úrovni byly sociální dovednosti dětí. Děti v povinném předškolním vzdělávání měly osvojeny základní znalosti a dovednosti potřebné pro vstup do základního vzdělávání. Dobrých výsledků škola dosahuje při rozvoji řečových dovedností dětí. Pro jejich rozvoj jsou využívány alternativní prvky a komunikační deníky. Výtvarné a rukodělné výrobky dětí vypovídaly o rozmanitosti použitých technik a materiálů i o jejich schopnosti vlastního tvořivého sebevyjádření. V oblasti diagnostiky školní zralosti a poradenství při přípravě plánů osobního rozvoje spolupracuje MŠ se školskými poradenskými zařízeními.

Při hodnocení výsledků žáků v základním a středním odborném vzdělávání pedagogové postupují podle pravidel, která jsou stanovená v jednotlivých školních řádech, většinou používají klasifikaci, v případě potřeby u některých žáků slovní hodnocení. Z předmětu speciální péče jsou všichni žáci hodnoceni slovně. Žáci i zákonné zástupci jsou o průběžných výsledcích informováni prostřednictvím školního elektronického systému, na třídních schůzkách či individuálních konzultacích. Základem pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků je sledování jejich verbálních, písemných a praktických výstupů a jejich chování. V posledních třech letech na ZŠ a ZŠS byla většina žáků při vzdělávání úspěšná. Ve středním odborném vzdělávání se v průběžném hodnocení žáci neprospívají a s vyšší neomluvenou absencí objevují v posledních třech školních letech v nízké míře, což je adekvátně řešeno se zákonnými zástupci. Úspěšnost žáků při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou v loňském školním roce oproti roku předchozímu byla vyšší. Maturitní zkoušku konalo v loňském školním roce celkem 12 žáků a z tohoto počtu 11 uspělo, což je přibližně 90 %. Nejslabších výsledků dosahují u maturitní zkoušky opakovaně žáci oboru sociální činnost. Škola pro zvýšení úspěšnosti žáků u maturitní zkoušky zavedla tzv. maturity na nečisto,

které jsou zaměřeny na procvičování strategii řešení komplexních didaktických testů. Pedagogové se ale doposud nedostatečně zabývají analýzou úloh, ve kterých žáci nejvíce chybují, tím se snižuje účinnost této přípravy. Žáci neprospívající v průběhu studia či neúspěšní u maturitních zkoušek mají možnost přestupu do učebního oboru. Úspěšnost žáků u závěrečných zkoušek je v posledních třech letech velmi dobrá, úspěšně vykonalo závěrečnou zkoušku 100 % žáků.

Škola v současné době výsledky vzdělávání pravidelně sleduje, jejich vyhodnocováním se ale zabývá méně systematicky, do externího testování žáků se nezapojuje. Určitou zpětnou vazbu o úspěšnosti žáků v základním vzdělávání škola získává během přijímacího řízení na střední školu a zapojením žáků do rozmanitých olympiád a soutěží (sportovních a výtvarných, čtení a psaní Braillova písma, celostátních sportovních her pro zrakově postiženou mládež apod.). Žáci SŠ dlouhodobě využívají pro rozvoj dalších klíčových i odborných kompetencí učební metody – simulace aktivit reálného podnikatelského subjektu – tzv. fiktivní firmy, v níž mají možnost získávat pracovní návyky a seznamovat se s náplní práce konkrétního povolání. Ve spolupráci s Centrem fiktivních firem se žáci SŠ účastní také soutěží či veletrhu fiktivních firem, kde se např. v roce 2022 umístili na prvním místě a získali cenu za nejlepší firmu z pohledu veřejnosti. S úspěchy a výsledky své činnosti škola seznamuje rodiče i ostatní veřejnost prostřednictvím svých webových stránek, při každodenním kontaktu či jejich vystavením v prostorách školy. V posledním období v souladu se školním rádem škola udělila kázeňská opatření, množství udělených pochval však převyšuje udělení těchto opatření a má tak pro žáky motivační charakter.

Činnosti ve školní družině a internátě jsou cílené na rozvoj komunikačních dovedností dětí, na vedení k samostatnosti a na vytváření vzájemných vztahů. Ukazatelem dobré kvality vzdělávání byly také výrobky prezentované v prostorách školy. Školní družina a internát nabízí všem množství zájmových kroužků, při kterých dochází k rozvoji individuálních zájmů a jsou tak vedeni k aktivnímu trávení volného času.

Závěry

Vývoj školy

- Změna na vedoucím pracovním místě ředitelky školy a rozšíření užšího vedení školy o dva její zástupce.
- Zlepšení materiálních a prostorových podmínek školy (dostavby tříd základní školy, zřízení multisenzoriální místnosti snoezelen, rekonstrukce speciálně pedagogického centra)

Silné stránky

- Vedení školy zpracovalo strategii rozvoje školy, kterou všichni zaměstnanci přijímají za vlastní a iniciativně se podílejí na její realizaci. (1.1)
- Škola se svým zapojením do projektů a spoluprací s různými organizacemi a školami na národní a mezinárodní úrovni významně podílí na zvyšování kvality vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním. Odborní pracovníci speciálně pedagogického centra poskytují metodickou podporu školám, zákonním zástupcům a dalším odborníkům, kteří se podílejí na péči o žáka se zdravotním znevýhodněním. (1.5)
- Škola využívá promyšlený (elektronický) systém pro zajištění bezpečnosti, čímž vytváří reálné fyzické a psychické bezpečí všem účastníkům vzdělávání. (1.4)
- Empatický, podporující a individuální přístup pedagogů a asistentů pedagoga a jejich součinnost při vzdělávání příznivě ovlivňuje rozvoj osobnosti dětí a žáků. (3.2)
- Pedagogové a odborní pracovníci pravidelně spolupracují, efektivně si předávají poznatky, využívají formy vzájemných hospitací s cílem zlepšovat kvalitu vzdělávání. (3.3)

- Zohlednění individuálních potřeb dětí při plánování a realizaci vzdělávací nabídky v mateřské škole a účinné využití vhodných speciálně pedagogických postupů má pozitivní vliv na vzdělávání dětí. (4.1, 5.1)
- Efektivně vedená pedagogická diagnostika dětí systematicky podporuje kvalitu výchovně vzdělávací práce v mateřské škole. (4.3)
- Systém zájmových aktivit ve školní družině, školním klubu a internátu podporuje rozvoj učící se komunity, ve které se každý žák cítí být přijímán a podporován v rozvoji svého potenciálu, což má vliv i na sounáležitost školy. (6.3)

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Řídící a kontrolní činnost ve středním vzdělávání a kontrolní činnost ve speciálně pedagogickém centru vykazuje dílčí nedostatky, které mají dopad na vzdělávání žáků. (2.1)
- Převážně na druhém stupni v základní škole a v teoretické výuce střední školy vyučující v nižší míře využívali kooperativních způsobů práce, práci s informacemi a rozvoj kritického myšlení. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nastavit kontrolní činnost ve školském poradenském zařízení zaměřenou na průběh poradenské služby a ve střední škole zaměřující se na organizaci průběhu vzdělávání a zajištění poskytování podpůrných opatření.
- V průběhu výuky v základní škole a ve střední škole se více věnovat rozvoji komunikačních dovedností žáků, častějšimu zařazování kooperativních metod práce, práci s informacemi a podněcování kritického myšlení.
- Podporovat rozvoj digitálních kompetencí u žáků základní školy speciální, základní a střední školy.
- Nastavit systém srovnávání výsledků vzdělávání žáků, využít externí nástroje pro hodnocení výsledků vzdělávání, analyzovat učební úlohy, ve kterých žáci při maturitní zkoušce chybují, a věnovat pozornost jejich procvičování.
- Ve výuce se zaměřit na sebehodnocení žáků, které vede k plánování dalšího učení.
- Ve výuce na střední škole důsledně dbát na diferenciaci učiva vzhledem k rozdílným vzdělávacím potřebám žáků.
- Poskytovat dětem v mateřské škole konkrétní zpětnou vazbu formou popisného hodnocení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činnosti. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejně lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, údaje k 27. 2. 2024
2. M3 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2023, M8 Výkaz o střední škole podle stavu k 30. 9. 2023, S1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. Z 17-01 Výkaz o činnosti školního stravování podle stavu k 31. 10. Z 2-01 Výkaz o školní družině a školním klubu podle stavu 31. 10. 2023, Z 19-01 Výkaz o školském ubytovacím zařízení podle stavu k 31. 10. 2023, Z 33-01 Výkaz o speciálně pedagogickém centru podle stavu k 30. 9. 2023
3. Školní vzdělávací programy pro předškolní, základní, střední odborné a zájmové vzdělávání realizované ve školním roce 2023/2024
4. Školní řád základní školy a základní školy speciální platný od 1. 8. 2018, včetně dodatků
5. Školní řád mateřské školy platný od 1. 9. 2018, včetně dodatků
6. Školní řád střední školy platný od 1. 9. 2023, včetně dodatků
7. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 1. 2024
8. Vnitřní řád školního klubu platný od 1. 1. 2024
9. Vnitřní řád internátu pro žáky základní školy platný od 1. 1. 2024
10. Vnitřní řád internátu pro žáky střední školy platný od 1. 1. 2024
11. Vnitřní řád speciálně pedagogického centra s platností od 1. 11. 2023
12. Koncepce rozvoje školy na období 2023-2026
13. Koncepce školy na školní rok 2023/2024
14. Výroční zprávy o činnosti školy ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
15. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024
16. Zápisy z jednání předmětových komisí ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024
17. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2023/2024
18. Záznamy z hospitační činnosti ředitelky školy a zástupců ředitelky ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024
19. Záznamy ze vzájemných hospitací ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
20. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2023/2024, včetně vyhodnocení za školní rok 2022/2023
21. Adaptační plán pro začínajícího učitele ve školním roce 2023/2024
22. Plán osobního pedagogického rozvoje ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
23. Elektronický informační systém školy využívaný ve školním roce 2023/2024 – matrika, rozvrhy, žákovská knížka
24. Písemnosti žáků – sešity, Deník školáka 1. ročníku, portfolia vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
25. Udělení výjimky z nejnižšího počtu žáků ve třídě V.C ze dne 4. 10. 2023
26. Dokumentace školního poradenského pracoviště vedená ve školním roce 2023/2024 (Program poradenských služeb, Preventivní program školy, Plán pro školní rok 2023/2024, Strategie předcházení školní neúspěšnosti, Školní preventivní strategie 2023-2028, Deník metodika prevence, Krizový plán pro prevenci - školní rok 2023/2024 (vzorek), Krizové plány školy, Program proti šikanování, ZáZNAM z jednání se zákonného zástupcem žáka – školní rok 2023/2024 (vzorek), Plány pedagogické podpory pro školní rok 2023/2024 (vzorek), osobní dokumentace žáků vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek))
27. Školní matrika mateřské školy vedená ve školním roce 2023/2024: Evidenční list pro dítě v mateřské škole (vzorek)
28. Třídní vzdělávací plán, Roční plán, Plány individuálního rozvoje, Plány rozvoje dítěte ve školním roce 2023/2024 (vzorek)

29. Přehled výsledků pedagogické diagnostiky, Pololetní hodnocení třídního vzdělávacího programu, Roční hodnocení individuálních vzdělávacích plánů a plánů pedagogické podpory, hospitační záznamy apod. ve školním roce 2023/2024
30. Třídní knihy a přehledy docházky v mateřské škole vedené v aktuálním školním roce 2023/2024
31. Dokumentace vedená pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami
32. Smlouvy o obsahu, rozsahu a podmínkách odborného výcviku platné ve školním roce 2023/2024
33. Třídní knihy školní družiny, školního klubu pro školní rok 2023/2024
34. Dlouhodobá koncepce SPC – vize a strategie rozvoje (2023-2028) – nedatováno
35. Spisová dokumentace klientů SPC (vzorek)
36. Dotazníky spokojenosti klientů SPC (vzorek)
37. Dokumentace k finančním podmínkám škol, ověření poskytování školního stravování a zajistění bezpečnosti dětí a žáků v době jejich pobytu ve škole

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zora Spurná, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu
Mgr. Jan Dusík, školní inspektor
Mgr. Jiří Černý, školní inspektor
Mgr. Jana Polívková, školní inspektorka
Mgr. Marie Sponarová, školní inspektorka
Ing. Lenka Balejová, školní inspektorka
Mgr. Lenka Zárubová, speciální pedagog / odbornice na školská poradenská zařízení
Mgr. Kateřina Veselá, školní inspektorka

V Brně 28. 3. 2024